

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่องการรักษาพยาบาลเบื้องต้นโดยใช้สมุนไพรในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีขั้นตอนการพัฒนา 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาชุดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ 3) การทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ 4) การประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ 2) แบบสอบถาม 3) ประเด็นการสนทนากลุ่ม 4) ชุดการเรียนรู้ 5) แบบทดสอบ 6) แบบประเมินความสามารถ 7) แบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าร้อยละ (%) , ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) , ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) , t - test แบบ dependent และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1) นักเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องการให้มีการพัฒนาชุดการเรียนรู้เรื่องการรักษาพยาบาลเบื้องต้นโดยใช้สมุนไพรในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยให้มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับการนำสมุนไพรมาใช้รักษาพยาบาลเบื้องต้น จัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง ศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน เน้นการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง 2) ชุดการเรียนรู้เรื่องการรักษาพยาบาลเบื้องต้นโดยใช้สมุนไพรในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย คำนำ วัตถุประสงค์ คู่มือครู คู่มือนักเรียน โดยมีเนื้อหา 5 เรื่อง คือ การรักษาพยาบาลเบื้องต้น ประวัติความเป็นมาของสมุนไพร ประเภทของสมุนไพร สมุนไพรในชุมชน และสมุนไพรกับการรักษาโรค ชุดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80.13 / 87.50 3) ทดลองใช้ชุดการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านข้ามมะนาว โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีศึกษาจากแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจปฏิบัติกิจกรรม 4) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเบื้องต้นโดยใช้สมุนไพรในชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความสามารถในการเลือกใช้สมุนไพรรักษาอาการเจ็บป่วยได้ถูกต้องตามอาการของโรค จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ เช่น อาการท้องอืดท้องเฟ้อ กลากเกลื่อน แผลงัดคุดอย น้ำร้อนลวก เป็นต้น นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมการรักษาพยาบาลเบื้องต้นได้ถูกต้องตามขั้นตอนการรักษา และนักเรียนมีความคิดเห็นว่าคุณค่าของพืชสมุนไพรที่มีอยู่ในชุมชน นอกจากนี้นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการออกไปศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมนอกสถานที่ควรมีการปรับปรุงระยะเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมให้มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับเนื้อหาของชุดการเรียนรู้ เพื่อนักเรียนจะได้มีเวลาในการนำเสนอและปฏิบัติกิจกรรมได้ครบทุกกลุ่ม

The purpose of this research was to develop the learning package on using community herbs for primary care for seventh grade students. The development of learning package consisted of four stages as follow : (1) the investigation of the fundamental data for the construction of learning package, (2) the development and finding out of the learning package efficiency, (3) the implementation of learning package, and (4) the evaluation of learning package. The research instruments employed were interview forms, questionnaires, focus group guideline, learning package, pre – post learning achievement test forms, and a set of questionnaires on attitude towards the learning package. The obtained data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, t – test of dependent and content analysis. The major finding were as follow :

1. Students and the persons involved in the community required the development of learning package on using community herbs for basic medical care for seventh grade students. The learning package was covered with various activities focusing on student centered, the contents were included the utilization of community herbs for basic medical care, the management of learning activities which was relevant to the real situation by using community resources and authentic assessment.

2. The learning package consisted of five lesson plans which were included basic medical care, history of herbs, herbs categories, community herbs and herbs with medical care treatment. The efficiency of learning package was 80.13/87.50

3. The learning package was implemented with 32 seventh grade students. The researcher planned for students activities though learning at the learning centers within the community. While doing the activities, students concentrated and interested in the learning package.

4. The pre – post test learning achievement scores on using community herbs for primary care for seventh grade students were statistically significant different at .05 level. The student could apply the community herbs for primary care. According to the students opinions showed that learning package was applicable, and valuable for student's family, however it should be flexible between time for outside activities and contents, so that all groups of students would have time to performe and present their learning activities.